

AANVULLEND ECOLOGISCH
VELDONDERZOEK

PLANGEBIED MAGDALENA & KERKEWEI

TE ZETTEN

GEMEENTE OVERBETUWE

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

AANVULLEND ECOLOGISCH VELDONDERZOEK

plangebied Magdalena & Kerkewei te Zetten

in de gemeente Overbetuwe

Opdrachtgever	BRO Bureau Ruimtelijke Ordening Postbus 4 5280 AA Boxtel
----------------------	--

Project	OVE.BRO.ECO2
Rapportnummer	12013039
Status	Eindrapportage
Datum	27 april 2012

Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. M. Koen
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. A.A. van Grinsven
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy aanvaardt derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
3.1	Steenuil	3
3.2	Groene specht	3
3.3	Overzicht veldbezoeken	3
4.	ONDERZOEKSRESULTATEN	4
4.1	Steenuil	4
4.2	Groene specht	5
5.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
5.1	Steenuil	6
5.2	Groene specht	6
6.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	7

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
2. - Luchtfoto

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van BRO opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch veldonderzoek ter plaatse van het plangebied Magdalena & Kerkewei te Zetten in de gemeente Overbetuwe.

Het aanvullend ecologisch veldonderzoek is, in het kader van de herontwikkeling met een bestemmingsplanwijziging, uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die BRO in januari 2012 binnen het plangebied heeft uitgevoerd (projectnummer 211x05479).

Op basis van de huidige onderzoekinspanning (quickscan flora en fauna) kon niet worden uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van een steenuilenterritorium. Indien steenuil op of in de directe nabijheid van het plangebied broedt zal dit tot gevolg kunnen hebben dat het territorium verloren gaat en steenuil uit dit gebied zal verdwijnen. Daarnaast kon op basis van de quickscan flora en fauna niet worden uitgesloten dat het plangebied essentieel leefgebied is voor groene specht. Indien het plangebied nestgelegenheid biedt voor groene specht kan de ingreep een aantasting zijn van de gunstige staat van instandhouding, aangezien deze soort geen uitwijkmogelijkheden heeft naar de directe omgeving. Om inzichtelijk te krijgen in hoeverre en op welke manier steenuil en groene specht van het plangebied gebruik maken, is nader onderzoek in het geschikte seizoen uitgevoerd.

Econsultancy bv is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

3.1 Steenuil

In de periode februari - april 2012 zijn voor steenuil in plaats van de drie voorgestelde veldbezoeken uiteindelijk in totaal vier avondbezoeken uitgevoerd. In verband met de mindere weersomstandigheden (veel wind) tijdens met name het eerste veldbezoek is er voor de zekerheid een extra ronde uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is gebruik gemaakt van geluidsnabootsing. De inventarisatiemethode is overeenkomstig de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE).

Tijdens de veldbezoeken is zowel het plangebied als de directe omgeving geïnventariseerd op territoriumbezetting en foerageermogelijkheden. Daarnaast is de steenuilenkast binnen het plangebied gecontroleerd op het gebruik door steenuil.

Verder is een lokale steenuilendeskundige (regiocoördinator STONE) geraadpleegd omtrent broedlocaties en het broedsucces in de omgeving van het plangebied.

3.2 Groene specht

Voor groene specht zijn tijdens de laatste twee veldbezoeken, voorafgaand aan het steenuilenonderzoek, de aanwezige bomen binnen het plangebied gecontroleerd op nestholtes. Daarnaast is gelet op zicht- en geluidwaarnemingen van deze soort. Er is niet conform de BMP-methode van SOVON gewerkt, aangezien het hier gaat om een eenvoudig te onderzoeken soort binnen een beperkt gebied.

3.3 Overzicht veldbezoeken

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soort

		februari	maart	april	mei	juni	juli
steenuil	tijdstip	-	4 x avond + 1 x inspectie kast		-		
	datum		27-2, 21-3, 13-4 en 24-4				
	functie		territorium				
groene specht	tijdstip	-	2 x boomholte inspectie		-		
	datum		13-4 en 24-4				
	functie		broedplaats in holtes van bomen				

Tabel II tijdstippen en de waarnemingscondities per veldbezoek

Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
27 februari 2012	19:00	20:00	circa 7°C, zwaar bewolkt, windkracht 3/4 en droog tot lichte motregen
21 maart 2012	21:00	22:00	circa 9°C, onbewolkt, windkracht 0/1 en droog
13 april 2012	20:00	21:30	circa 12°C, licht bewolkt, windkracht 1/2 en droog
24 april 2012	20:30	22:00	circa 10°C, half bewolkt, windkracht 2/3 en droog

4. ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 Steenuil

Tijdens geen van de veldbezoeken ten behoeve van steenuil, waarbij gebruik is gemaakt van geluidsnabootsingen, zijn er waarnemingen gedaan van steenuil op of nabij het plangebied. Daarnaast is de steenuilenkast binnen het plangebied, langs het woonperceel Magdalena nr. 2 gecontroleerd. Deze is momenteel niet in gebruik door steenuil. De nestkast is echter wel in gebruik genomen door spreeuwen. Op 7 april 2012 is door de lokale steenuilenwerkgroep op het perceel van Magdalena nr. 2 een nieuwe nestkast geplaatst. De reden hiervoor is dat de "oude" nestkast verplaatst zou worden naar een locatie binnen de grenzen van het perceel Magdalena nr. 2 in plaats van op de randzone van het ten zuiden gelegen kavel waar nog gebouwd gaat worden. Maar omdat de "oude" kast nu bezet is door spreeuw mag deze pas na het broedseizoen worden verplaatst dan wel verwijderd. En omdat men toch ook dit seizoen de steenuil een potentiële broedplaats aan willen bieden is er een nieuwe nestkast geplaatst vlakbij de "oude" kast. Waarheen de "oude" kast na het broedseizoen wordt verplaatst is voorsnog onbekend. De huidige locaties van beide kasten zijn weergegeven op de luchtfoto in bijlage 2.

Figuur 2 en 3. De "oude" nestkast, momenteel in gebruik door spreeuw.

Figuur 4 en 5. De nieuwe nestkast binnen het perceel van Magdalena nr. 2.

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van steenuilen is tevens de directe (aangrenzende) omgeving van het plangebied onderzocht. Ook hier zijn geen territoria van steenuil vastgesteld. De dichtst bij het plangebied zijnde terugroepende steenuil is waargenomen vanaf de Molenstraat bij de grens van Hemmen. Deze locatie bevindt zich op circa 600 m afstand ten westen van het plangebied. Gezien de te grote afstand zal het plangebied geen deel uitmaken van het territorium van de waargenomen steenuil bij Hemmen. Op basis van de geleverde onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden aangenomen dat het plangebied geen deel uitmaakt van het functionele leefgebied van steenuil.

Ter referentie van de middels het veldonderzoek verkregen resultaten, is bij een lokale steenuilensdeskundige (de heer F. Jacobs: regiocoördinator van STONE) navraag gedaan omtrent de dichtheden aan steenuilenterritoria in de omgeving van het plangebied. Tot op heden is hier nog geen reactie op gekomen. Wanneer hieromtrent te zijner tijd toch nog gegevens worden aangeleverd, zullen deze worden nagezonden.

4.2 Groene specht

In de bomen binnen het plangebied is geen nestholte van groene specht aangetroffen. Wel is deze categorie 5 soort waargenomen binnen het plangebied. Het betreffende dier is tijdens het laatste veldbezoek waargenomen in de zuidelijke hoek van het plangebied nabij de Kerkewei (percelen Kerkewei 9 en 11). Het betreffende dier foerageerde hier op het braakliggende grasperceel en vloog vervolgens in zuidelijke richting het plangebied uit. Naar verwachting heeft deze groene specht een nest in een van de hogere bomen langs de waterloop de Linge in zuidelijke richting. Op basis van deze waarneming kan worden gesteld dat met name de verruigde grassdelen binnen plangebied deel uitmaken van het foerageergebied van groene specht.

Figuur 6. Het perceel waar de foeragerende groene specht is waargenomen.

Figuur 7. Het bomenrijke gebied ten zuiden van het plangebied, vermoedelijke nestlocatie van de groene specht.

5. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

5.1 Steenuil

Doordat het plangebied geen deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van steenuil is verstoring ten aanzien van deze broedvogel waarvan het nest (en leefgebied) jaarrond is beschermd niet aan de orde. In het kader van de voorgenomen plannen is er dan ook geen sprake van (mogelijke) overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van steenuil. Indien in de toekomst ontwikkelingen plaats gaan vinden direct buiten het plangebied, zal dit echter opnieuw moeten worden beoordeeld.

5.2 Groene specht

Doordat het plangebied deel uitmaakt van het foerageergebied van groene specht zal een gedeelte van het foerageergebied verloren gaan. Ondanks dat de nestplaats gehandhaafd blijft, kan vermindering van het foerageerhabitat een indirect negatief effect hebben op onder andere het broedsucces. In de directe omgeving blijven in dit geval nog wel voldoende foerageermogelijkheden voor de groene specht aanwezig in de vorm van paardenweide, graspercelen en groene tuinen. Hierdoor kan groene specht in de omgeving blijven broeden en is er geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Indien in de toekomst ontwikkelingen plaats gaan vinden direct buiten het plangebied, zal dit echter opnieuw moeten worden beoordeeld.

Wanneer onder andere bij het inrichten van het plangebied rekening wordt gehouden met de voedselbehoeftes van groene specht, zal deze categorie 5 soort ook in de verdere toekomst in de directe omgeving van het plangebied kunnen blijven broeden en kunnen bewoners van dit toch bijzondere dier blijven genieten. Bij de inrichting kunnen bijvoorbeeld de tuinen en het openbaar groen onder andere worden ingericht met gazon en enkele fruitbomen, waarbij het met name van belang is dat ook mieren en andere voedsel bronnen zich hier kunnen blijven vestigen. Tevens wordt geadviseerd bewoners te attenderen om geen gebruik te maken van insectendodende middelen in hun tuinen.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van BRO een aanvullend ecologisch veldonderzoek uitgevoerd ter plaatse van het plangebied Magdalena & Kerkewei te Zetten in de gemeente Overbetuwe.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens woningen met relatief ruime tuinen te realiseren op de momenteel braakliggende kavels. Ten behoeve hiervan zal een deel van de aanwezige bomen worden gekapt en zullen de braakliggende graspercelen verdwijnen.

Onderzoeksresultaten

Het plangebied maakt geen deel uit van een steenuilen territorium. Het plangebied maakt wel deel uit van het foerageergebied van de groene specht. Door met de groeninrichting van het plangebied onder andere rekening te houden met de voedselbehoeftes van de groene specht, zal deze categorie 5 soort van het plangebied gebruik kunnen blijven maken.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet aan de orde.

Vrijblijvend advies

Het plangebied is potentieel geschikt als leefgebied voor vogelsoorten als huismus en gierzwaluw. De soorten staan mede onder druk door steeds verder afnemende broedgelegenheid. Met een geringe inspanning, bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten of "vogelvides" en het plaatsen van gierzwaluwnestkasten/dakpannen op de te realiseren nieuwbouw, kan het plangebied deel gaan uitmaken van het broedbiotoop van beide soorten. Gelet op het steeds verder verdwijnen van broedgelegenheid van deze soorten kan deze relatief eenvoudige maatregel een positief effect op de soort in de omgeving hebben.

Vogelbescherming Nederland heeft samen met BAM Utiliteitsbouw een checklist ontwikkeld, waarmee een bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken. Door middel van het beantwoorden van enkele ja/nee vragen, kunnen eenvoudige maatregelen worden toegepast die goed zijn voor de stadsnatuur en speciaal voor vogels. U vindt deze checklist op de site van de Vogelbescherming (www.vogelbescherming.nl). Daarnaast is er tevens een brochure beschikbaar omtrent het vleermuisvriendelijk bouwen. Deze brochure is onder andere te vinden op de site van de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl)

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerken onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en is verantwoordelijk voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kenmerkend voor onze werkwijze is dat we altijd in dialoog met de opdrachtgever tot concrete en direct toepasbare oplossingen komen. In onze manier van werken willen wij graag vier kernkwaliteiten centraal stellen: kennis, creativiteit, pro-actief handelen en partnerschap.

kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Kenmerkend voor Econsultancy vinden wij dat wij alle beschikbare kennis snel en effectief inzetten. Onze medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Ook persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want ons werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

creativiteit

Medewerkers van Econsultancy zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken. Dit vraagt om flexibiliteit en betrokkenheid.

kwaliteit

Continue wordt door ons gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2000. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Dat kan in bijvoorbeeld het werkveld bodem gaan van een klein (verkennend bodemonderzoek voor een woonhuis) tot groot (het in kaart brengen van de bodemvervuiling van een geheel vliegveld) project. Projecten in opdracht van de rijksoverheid tot de particulier, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend.

Steeds vaker wordt ook onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten kan, indien gewenst, een uitgebreide referentielijst worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@Econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabrieksstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@Econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@Econsultancy.nl

